

Briselē, 3.2.2020.
COM(2020) 35 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

**ar ko pilnvaro sākt sarunas par jaunu partnerību ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas
Apvienoto Karalisti**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Eiropas Komisija ar šo ieteikumu aicina Eiropas Savienības Padomi pilnvarot sarunu sākšanu par jaunu partnerību ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, iecelt Komisiju par Savienības sarunu vedēju un dot norādes sarunu vadītājam, un iecelt īpašu komiteju, ar kuru apspriežoties sarunas jārisina.

2. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Apvienotā Karaliste 2020. gada 1. februārī izstājās no Eiropas Savienības un no Eiropas Atomenerģijas kopienas (“Euratom”).

Izstāšanās kārtība ir noteikta Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes (“Apvienotā Karaliste”) izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (“izstāšanās līgums”)¹.

Izstāšanās līgums stājās spēkā 2020. gada 1. februārī, un tajā paredzēts pārejas periods, kurā saskaņā ar minēto līgumu Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā ir piemērojamas Savienības tiesības. Minētais periods beigsies 2020. gada 31. decembrī, ja vien saskaņā ar izstāšanās līgumu izveidotā Apvienotā komiteja līdz 2020. gada 1. jūlijam nepieņems atsevišķu lēmumu, ar kuru pārejas periodu pagarina par laiku, kas nepārsniedz 1 vai 2 gadus.

Eiropadome 2018. gada 23. marta nostādnēs vēlreiz apliecināja, ka Savienība ir apņēmusies pilna panākt, lai partnerība ar Apvienoto Karalisti nākotnē būtu cik vien iespējams cieša. Saskaņā ar minētajām nostādnēm šai partnerībai būtu jāaptver tirdzniecības un ekonomiskā sadarbība, kā arī citas jomas, jo īpaši terorisma un starptautiskās noziedzības apkarošana, kā arī drošība, aizsardzība un ārpolitika. Eiropadome minētās nostādnes noteica, lai panāktu vispārēju izpratni par turpmāko attiecību satvaru, kuru bija paredzēts formulēt politiskajā deklarācijā, kas pievienojama izstāšanās līgumam un tiek minēta tajā.

Politiskajā deklarācijā, kas pievienota izstāšanās līgumam, izklāstīts Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes turpmāko attiecību satvars (“politiskā deklarācija”)². Tā nosaka parametrus “vērienīgai, plašai, dziļai un elastīgai partnerībai, kas ietver tirdzniecības un ekonomisko sadarbību, kuras centrā būs visaptverošs un līdzsvarots brīvās tirdzniecības nolīgums, tiesībaizsardzību un kriminālo justīciju, ārpolitiku, drošību un aizsardzību un plašākas sadarbības jomas”.

Izstāšanās līguma 184. pantā ir noteikts: “Savienība un Apvienotā Karaliste dara visu iespējamo, lai labticīgi un pilnībā ievērojot savu attiecīgo tiesisko kārtību, veiktu pasākumus, kas nepieciešami, lai ātri vienotos par līgumiem, kas reglamentēs to turpmākās attiecības, kā minēts 2019. gada 17. oktobra Politiskajā deklarācijā, un lai attiecībā uz minētajiem līgumiem izpildītu vajadzīgās ratifikācijas vai noslēgšanas procedūras, cenšoties iespēju robežās nodrošināt, ka šos līgumus sāk piemērot no pārejas perioda beigām.”

Eiropadome 2019. gada 13. decembra secinājumos atkārtoti apstiprināja vēlmi izveidot pēc iespējas ciešākas turpmākās attiecības ar Apvienoto Karalisti saskaņā ar politisko deklarāciju un ievērojot iepriekš apstiprinātās Eiropadomes nostādnes, kā arī paziņojumus un

¹ OV L 29, 31.1.2020, 7. lpp.

² OV C 34, 31.1.2020., 1. lpp.

deklarācijas, jo īpaši tās, kas paustas 2018. gada 25. novembrī. Eiropadome vēlreiz atkārtoja jo īpaši to, ka turpmākās attiecības ar Apvienoto Karalisti būs jābalsta uz tiesību un pienākumu līdzsvaru un ka tajās būs jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi. Eiropadome aicināja Komisiju tūlīt pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās iesniegt Padomei visaptveroša pilnvarojuma projektu turpmākajām attiecībām ar Apvienoto Karalisti.

3. JAUNĀ PARTNERĪBA

Vērienīgā un visaptverošā jaunā partnerība, kas paredzēta šajā ieteikumā, atspoguļo Eiropadomes secinājumus un nostādnēs un pamatojas uz politisko deklarāciju.

Paredzētā partnerība ir vienots kopums, kas sastāv no trim galvenajiem komponentiem:

- vispārīgie noteikumi (ieskaitot noteikumus par pamatvērtībām un pamatprincipiem un par pārvaldību);
- ar ekonomiku saistītie noteikumi (ieskaitot noteikumus par tirdzniecību un vienlīdzīgu konkurences apstākļu garantijām) un
- ar drošību saistītie noteikumi (ieskaitot noteikumus par tiesībsardzības un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, kā arī par ārpolitiku, drošību un aizsardzību).

Paredzētās partnerības priekšnoteikums ir atzīšana, ka labklājību un drošību stiprina uz noteikumiem balstīta starptautiskā kārtība, individuālo tiesību un tiesiskuma aizsardzība, augsti darba ņēmēju un patērētāju tiesību un vides aizsardzības standarti, cīņa pret klimata pārmaiņām un brīva un godīga tirdzniecība.

Saskaņā ar Eiropadomes 2019. gada 13. decembra secinājumiem šajā ieteikumā paredzētās partnerības darbības joma ir visaptveroša. Tā ietver visas politiskajā deklarācijā minētās interešu jomas: tirdzniecības un ekonomisko sadarbību, tiesībsardzības iestāžu sadarbību un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, ārpolitiku, drošību un aizsardzību, dalību Savienības programmās un tematiskās sadarbības jomas. Komisija ir gatava pārejas periodā panākt pēc iespējas vairāk iepriekš minētajās jomās un pēc pārejas perioda beigām turpināt sarunas par visiem atlikušajiem jautājumiem.

Paredzētajā partnerībā tiks ievērota Savienības lēmumu pieņemšanas autonomija un tās tiesiskā kārtība, vienotā tirgus un muitas savienības integritāte un četru brīvību nedalāmība. Partnerībai būtu jānodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzība un jāatspoguļo Apvienotās Karalistes statuss kā Šengenas zonā neietilpstošai trešai valstij, kurai nevar būt tās pašas tiesības un priekšrocības kā dalībvalstīm. Paredzētajai partnerībai vajadzētu būt balstītai uz vispārēju pārvaldības satvaru, kas aptver visas sadarbības jomas.

Attiecībā uz paredzētās partnerības teritoriālo darbības jomu tiek atgādināts, ka paziņojumā, kas iekļauts Eiropadomes 2018. gada 25. novembra sanāksmes protokolā, ir ietverta šāda Eiropadomes un Komisijas deklarācija: “Pēc tam, kad Apvienotā Karaliste būs izstājusies no Savienības, starp Savienību un Apvienoto Karalisti slēdzamu nolīgumu teritoriālajā darbības jomā netiks iekļauts Gibraltārs. Tomēr tas neizslēdz iespēju, ka starp Savienību un Apvienoto Karalisti pastāv atsevišķi nolīgumi attiecībā uz Gibraltāru. Neskarot Savienības kompetences un pilnībā respektējot tās dalībvalstu teritoriālo integritāti, kā to garantē Līguma par Eiropas Savienību 4. panta 2. punkts, minētajiem atsevišķajiem nolīgumiem būs vajadzīga Spānijas Karalistes iepriekšēja piekrišana.”

4. SARUNAS

Komisija risinās sarunas saskaņā ar lēmuma pielikumā sniegtajām sarunu norādēm un apspriežoties ar īpašo komiteju, ko ieceļ Padome.

Komisija risinās sarunas, nodrošinot pastāvīgu koordināciju ar Padomi un ar tās darba sagatavošanas struktūrām, savlaicīgi apspriedīsies ar Padomes darba sagatavošanas struktūrām un ziņos tām par paveikto un savlaicīgi sniegs visu vajadzīgo informāciju un dokumentus, kas saistīti ar sarunām.

Komisija savlaicīgi sniegs Eiropas Parlamentam pilnīgu informāciju par sarunām.

Komisija sarunas risinās sadarbībā ar Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos un vienojoties ar viņu par kopējās ārpolitikas un drošības politikas jautājumiem.

5. JURIDISKAIS PAMATS

Procesuālais juridiskais pamats lēmumam, ar ko pilnvaro sākt sarunas un dod norādes sarunu vadītājam, ir LESD 218. panta 3. un 4. punkts. Šajā posmā, ņemot vērā paredzētās partnerības visaptverošo darbības jomu un to, ka šīs partnerības nolūks ir vērienīgu ilgtermiņa attiecību izveidošana, atbilstošais materiālais juridiskais pamats lēmumam, ar ko pilnvaro sākt sarunas un dod norādes sarunu vadītājam, ir LESD 217. pants. Turklāt, ciktāl lēmuma pielikumā ir ietvertas sarunu norādes par jautājumiem, uz kuriem attiecas *Euratom* līgums, lēmuma juridiskajā pamatā būtu jāiekļauj EAEK līguma 101. pants. Tāpēc ieteiktā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 218. panta 3. un 4. punktam un EAEK līguma 101. pantam. Jaunās partnerības parakstīšanas un noslēgšanas materiālo juridisko pamatu var noteikt tikai sarunu beigās.

PADOMES LĒMUMS,

**ar ko pilnvaro sākt sarunas par jaunu partnerību ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas
Apvienoto Karalisti**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 217. pantu saistībā ar 218. panta 3. un 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 101. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

- 1) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste (“Apvienotā Karaliste”) 2020. gada 1. februārī izstājās no Eiropas Savienības.
- 2) Izstāšanās kārtība ir noteikta Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (“izstāšanās līgums”), par kuru sarunas tika risinātas un kurš noslēgts saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu³.
- 3) Izstāšanās līgums stājas spēkā 2020. gada 1. februārī, un tajā paredzēts pārejas periods, kurā saskaņā ar minēto līgumu Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā ir piemērojamas Savienības tiesības. Minētais periods beigsies 2020. gada 31. decembrī, ja vien saskaņā ar izstāšanās līgumu izveidotā Apvienotā komiteja līdz 2020. gada 1. jūlijam nepieņems atsevišķu lēmumu, ar kuru pārejas periodu pagarina par laiku, kas nepārsniedz 1 vai 2 gadus.
- 4) Eiropadome 2018. gada 23. marta nostādnēs vēlreiz apliecināja, ka Savienība ir apņēmības pilna panākt, lai partnerība ar Apvienoto Karalisti nākotnē būtu cik vien iespējams cieša. Saskaņā ar minētajām nostādnēm šai partnerībai būtu jāaptver tirdzniecības un ekonomiskā sadarbība, kā arī citas jomas, jo īpaši terorisma un starptautiskās noziedzības apkarošana, kā arī drošība, aizsardzība un ārpolitika. Eiropadome minētās nostādnes noteica, lai panāktu vispārēju izpratni par turpmāko attiecību satvaru, kuru bija paredzēts formulēt politiskajā deklarācijā, kas pievienojama izstāšanās līgumam un tiek minēta tajā.
- 5) Politiskajā deklarācijā, kas pievienota izstāšanās līgumam, izklāstīts Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes turpmāko attiecību satvars (“politiskā deklarācija”)⁴. Tā nosaka parametrus vērienīgai, plašai, dziļai un elastīgai partnerībai, kas ietver tirdzniecības un ekonomisko sadarbību, kuras centrā būs visaptverošs un līdzsvarots brīvās tirdzniecības nolīgums, tiesībaizsardzību un kriminālo justīciju, ārpolitiku, drošību un aizsardzību un plašākas sadarbības jomas.

³ OV L 29, 31.1.2020, 7. lpp.

⁴ OV C 34, 31.1.2020., 1. lpp.

- 6) Izstāšanās līguma 184. pantā ir noteikts, ka Savienība un Apvienotā Karaliste dara visu iespējamo, lai labticīgi un pilnībā ievērojot savu attiecīgo tiesisko kārtību, veiktu pasākumus, kas nepieciešami, lai ātri vienotos par līgumiem, kas reglamentēs to turpmākās attiecības, kā minēts politiskajā deklarācijā, un lai attiecībā uz minētajiem līgumiem izpildītu vajadzīgās ratifikācijas vai noslēgšanas procedūras, cenšoties iespēju robežās nodrošināt, ka šos līgumus sāk piemērot no pārejas perioda beigām.
- 7) Eiropadome 2019. gada 13. decembra secinājumos atkārtoti apstiprināja vēlmi izveidot pēc iespējas ciešākas turpmākās attiecības ar Apvienoto Karalisti saskaņā ar politisko deklarāciju un ievērojot iepriekš apstiprinātās Eiropadomes nostādnes, kā arī paziņojumus un deklarācijas, jo īpaši tās, kas paustas 2018. gada 25. novembrī. Eiropadome vēlreiz atkārtoja jo īpaši to, ka turpmākās attiecības ar Apvienoto Karalisti būs jābalsta uz tiesību un pienākumu līdzsvaru un ka tajās būs jānodrošina vienlīdzīgi nosacījumi. Eiropadome aicināja Komisiju tūlīt pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās iesniegt Padomei visaptveroša pilnvarojuma projektu turpmākajām attiecībām ar Apvienoto Karalisti. Eiropadome pauž, ka cieši sekos līdzi sarunām un vajadzības gadījumā noteiks turpmākus vispārīgus politiskos virzienus.
- 8) Tāpēc būtu jāsāk sarunas ar mērķi izveidot jaunu partnerību ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti. Par Savienības sarunu vedēju būtu jāieceļ Komisija. Kopējās ārpolitikas un drošības politikas jautājumos sarunas Komisijai būtu jārisina, vienojoties ar Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Komisija tiek pilnvarota sākt sarunas ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par jaunu partnerību.

2. pants

Par Savienības sarunu vedēju tiek iecelta Komisija.

3. pants

Komisija sarunas risina, apspriežoties ar [īpašās komitejas nosaukums] un pamatojoties uz pielikumā ietvertajām sarunu norādēm.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*